

kmetovalcev nujno potrebo, da se po poti postavodavstva tem nepristojnostim kar hitro v okom pride s tem, da se vspešno omeji pravica zarubljenca, z zarubljenim zemljiščem početi, kar bi hotel, pa da tudi se mu zažuga kazen o takem poškodovanju, katero utegne vknjiženim upnikom na škodo biti.

15. vprašanje. Kako se ima gozdna postava od 3. decembra leta 1852. prenarediti, da se odstrani vsled presilstva gozdnih lastnikov umnemu planinarstvu preteče zapreke in da se živinoreji v planinah vrnejo pristojne pravice tako kakor je to v Švajci? Poročevalec dr. Poklukar nasvetuje po temeljiti razložbi sledeči, tudi po sopročevalcu prof. Schmiegergerji priporočani sklep:

a) Shod kmetovalcev izreka svoje prepričanje, da je v prid živinoreji in z ozirom na varstvo pripoznanih pravic — v planinskih deželah treba prenarediti §. 10. gozdne postave od 3. decembra 1852. v tem smislu, da se vživanje pašnih pravic ne sme kratiti po takih naredbah, katere lastniki gozdov vrivajo v namen gozdoreji. — Po nasvetu sopročevalca prof. Schmiegergerja pa se sprejmejo sledeči nasveti:

b) Shod kmetovalcev se izreka gledé vživanja pašnih pravic v planinskih deželah za sledeče premembe gozdne postave od 3. decembra 1852. leta:

1) Naj se opusti postavno določevati del vsega gozda, na katerem bi bila paša prepovedana zaradi pogozdovanja, — nasproti pa

2) naj se posebej za listnato drevje in posebej za črni gozd določi neprestopljiva dôba tekoča od časa, ko je bil gozd do golega posekan, ter v mejah te dobe naj se za vsak slučaj posebej po nepristranskih izvedencih stavite daljša ali krajša doba varovanja za tisti kraj z ozirom na tamošnji vpliv paše na gozdorejo — ali pa naj se varovanje in to takrat čisto opusti, kedar se servitutni gozd ne posekava na golo, ampak le polagoma.

3) Ako se med lastnikom s servitutom obloženega gozda in pa upravičenimi pokažejo zapreke ali prepiri gledé načina vživanja samo na sebi ne oporečene pašne pravice, ima gospôska za oni primerljaj, ko bi ne bilo gospodarskega črteža, zahtevati, da se ta črtež določi.

4) Lastniku servitutnega gozda naj se naloži dolžnost za to skrbeti, da je mogoče pašno živino brez zaprek goniti na pašne prostore; — ako bi on tega ne storil in bi bilo upravičenemu do pripoznane mu pašne brez dotike ptujega zemljišča samo mogoče priti čez gozdne prostore, na katerih je zaradi pogozdovanja paša zabranjena, tedaj naj upravičenec ne bo vezan škodo povrniti, katera bi se vsled takih prehodov na omenjenih prostorih storila.

5) Prestopki zaradi pašne po upravičenem storjeni se imajo soditi po prvotnem namenu postavodavčevem samo in izključeno po §. 9. onih načel, po katerih se ima tarifa za gozdno škodo izdelati.

16. vprašanje. Kaj zadržuje pridelovanje tobaka v Avstriji in kaj bi se moralo storiti, da bi se tudi našemu kmetovalcu, kakor ogerskemu, mogočnost tega prihodka odprla? — Poročevalec Smetana predlaga sledeče, tudi soglasno sprejete nasvete:

a) Shodu kmetovalcev se ne zdi upravičeno predstvo Ogorske gledé pridelovanja tobaka.

b) Privolitev pridelavanja tobaka v vseh v državnem zboru zastopanih deželah se priporoča enako po potrebnosti kakor tudi kot zapoved pravičnosti.

c) Najvažnejši pogoj za povzdigo sajenja tobaka je določitev take nakupovalske cene, katera se vjema s trgovinsko ceno oddanega surovega tobaka.

d) Izvažanje surovega tobaka se pripusti s takim nadzorovanjem, kakoršno monopol zahteva.

17. vprašanje. Ali bi ne bilo koristno, zaradi posvetovanja skupnih zadev avstrijskih kmetovalcev osnovati od časa do časa ponavljajoče se shode zastopnikov kmetijskih družeb, tako, kakor jih imajo uže več let gozdarji?

To vprašanje rešilo se je s sledečim sklepom: Da se sklepi shoda kmetovalcev na primerno mesto oddajo in ondi podpirajo, in pa zato, da se potrebno vpelje za prihodnji shod, se izvoli za ta čas stalni odsek 7 udov.

In koncem zborovanja izvolili so v stalni odsek gospodje: knez Adam Sapieha, knez Karol Schwarzenberg, dr. Wich, grof A. Attems, baron Dobelhoff, E. Siegl in vitez Proskowetz.

Gospodarske novice.

* Centralna komisija za uravnavo zemljiškega davka je 21. dne t. m. končala svoje delo. V tej seji je odbila predloge za znižanje davkov v gornji in dolnji Avstriji in na Štajarskem, sklenila pa je poročati vladi, naj, če najde v gornji in dolnji Avstriji in pa na Štajarskem, kakor tudi v drugih deželah pri vcenitvi kake posebne ostrine (Schärfen), te ostrine odstrani, da se nobeni deželi krivica ne zgodi. Potem je objavil poročevalec, da so s tem sklepom rešene vse peticije. — Koncem seje se je centralne komisije predsednik baron Distler zahvalil vsem udom komisije za njih trud, ki so ga imeli s svojim važnim poslom, dostavši nado, da, kedar se bodo vlegli valovi razdraženosti, bode vse ljudstvo pripoznalo pravilnost nove uravnave zemljiškega davka. Baron Apfaltrern se je zahvalil predsedniku za korektno vodstvo komisije, grof Belrupt pa marljivosti finančnih uradnikov.

* Dva ponarejalca vina v Freiburgu na Nemškem sta bila nedavno od ondašnje sodnije na 5 mesecev zapora in 500 gold. v denarji kaznovana. Dokazano jima je bilo, da sta vino delala iz vode in špirita, katero sta barvala z različnimi barvami, da je vino bilo ali belo ali rudeče. V teku 5 mesecev sta toliko špirita nakupila, da sta naredila 29.000 hektolitrov vina, kisline vinskega kamenja pa za 22.000 hektolitrov vina; primešovala sta svojim vinom tudi krompirjev sladkor.

* Nikari ne kupujte ameriške svinjine! Tako opominja zdravstveni svetnik dr. Gross v Pešti. On pravi, da je letos tako huda kuga (Hogcholera) podobna koleri človeški v ameriških gojzidih razsajala, da je ondi 260.000 prešičev poginilo. Ta kuga je silno nalezljiva tudi za človeka, kajti vsi, ki so meso ali slanino bolnih prešičev vživali, so nevarno zboleli, veliko pa jih je tudi pomrlo.

Gospodarske skušnje.

Še enkrat o dvakratni ali trikratni molži krav.

Kar so „Novice“ v 22. letošnjem listu iz Francoskega trdile, to potrjuje tudi grajščinski osarbnik Hofer, ki je veliko poskušal: ali je dvakrat na dan kravo molzti bolje, kakor trikrat. On je te skušnje skozi vse leto delal in se prepričal, da pri trikratni molži na dan se namolze $\frac{1}{10}$ mleka več, kakor pri dvakratni. Uže pri prvi poskušnji smo — tako piše on v časniku „Wiener landw. Zeitg.“ — pri trikratni molži in enaki krmi več mleka dobili; ko smo krave dvakrat molzli na dan, smo mleka dobili okoli 130 litrov, ko pa smo jih trikrat molzli, smo ga dobili 146 litrov, in sicer: zjutraj 73 litrov, opoldne 20 litrov, zvečer pa 53 litrov; tedaj za 16 litrov več. Z malimi premembami je to zmerom tako bilo, da je pri dvakratni molži se namolzlo